

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PvdD)

(d.d. 21 oktober 2019)

Nummer

3567

Onderwerp

Rechterlijke uitspraak inzake doden knobbelzwanen

Aan de leden van Provinciale Staten

1. *Kent u het bericht 'Afschot zwanen opnieuw verboden'?*¹

Antwoord

Ja.

2. *Bent u bereid de vergunning voor het doden van knobbelzwanen opnieuw te bekijken en mogelijk in te trekken, dan wel aan te passen? Zo ja, kunt u ons van de uitkomst op de hoogte stellen? Zo nee, waarom niet?*
3. *Bent u ook bereid opnieuw te kijken naar de zeer wrede en dieronvriendelijke wijze van doden met slag- snij- en steekwapens, zoals in de huidige vergunning is toegestaan? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord op de vragen 2 en 3

Voor het bestrijden van de knobbelzwanen, ter voorkoming van schade, is door uw Staten een vrijstelling verleend welke is opgenomen in de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Hierbij is tevens bepaald welke middelen voor vangen en doden daarbij gebruikt mogen worden.

Ter uitvoering van voornoemde vrijstelling moet een faunabeheerplan worden opgesteld door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (FBE). Vervolgens dienen Gedeputeerde Staten het plan goed te keuren. Tegen dit goedkeuringsbesluit is bezwaar aangetekend door de stichtingen Faunabescherming en Dierenradar. Naar aanleiding van de bezwarenprocedure en conform het advies van de bezwarencommissie heeft de FBE het faunabeheerplan voor de knobbelzwaan aangepast en wij hebben dat aangepaste plan opnieuw goedgekeurd.

Tegen laatstgenoemd goedkeuringsbesluit zijn de hiervoor genoemde stichtingen in beroep gegaan bij de Rechtbank Den Haag. In afwachting van de behandeling van de beroepschriften hebben beide stichtingen de rechter verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. De voorzieningenrechter heeft dit verzoek toegewezen. Zie

¹ <https://dagblad070.nl/Algemeen/afschot-knobbelzwanen-opnieuw-verboden>

hierover ook de brief van gedeputeerde Bom-Lemstra die op 18 oktober 2019 aan u is verzonden.

In onze voorbereiding op de rechtzitting in de bodemprocedure zal worden bezien in hoeverre een aanpassing van de motivering van ons besluit nodig is. Hierbij betrekken wij uiteraard de uitspraak van de voorzieningenrechter.

4. *Hoeveel knobbelzwanen zijn er in 2017, 2018 en 2019 gedood in Zuid-Holland en hoe groot was de jaarlijkse schade (voor 2019 tot nu toe)?*

Antwoord

	2017	2018	2019 (stand van zaken 22 oktober)
Aantal gedode knobbelzwanen (bron: FBE)	1.172	1.265	0
Getaxeerde schade in euro's (bron: BIJ12)	25.891	13.235	98.407

Toelichting bij de tabel:

- Het beleid is gericht op schadebestrijding, niet op een bepaalde omvang van de populatie. De vrijstelling geeft met het oog daarop toestemming om enkele knobbelzwanen te doden indien er 15 of meer op een schadegevoelig perceel aanwezig zijn. Dit heeft als doel om een onveilige situatie te creëren voor de zwanen zodat ze dit perceel voor langere tijd zullen mijden. Op deze wijze wordt verdere schade voorkomen.
- In aanvulling op het afschot mogen op grond van de vrijstelling ook de eieren van knobbelzwanen worden bewerkt zodat deze niet uitkomen. Dit remt de populatiegroei enigszins.
- Als gevolg van schorsingen door de voorzieningenrechter kan er sinds 22 november 2018 geen gebruik worden gemaakt van de vrijstelling. De relatief hoge schade in 2019 lijkt daar het directe gevolg van te zijn.

5. *Onderzoek heeft aangetoond dat meer dan 22 procent van de kleine zwanen schothagel in het lichaam heeft, omdat de kleine zwaan moeilijk is te onderscheiden van de knobbelzwaan. Bent u bereid aanvullende maatregelen te treffen om de kleine zwaan, die zeer bedreigd is, beter te beschermen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?*

Antwoord

Er is onderzoek (uitgevoerd in het Verenigd Koninkrijk) waaruit blijkt dat een deel van de kleine zwanen hagel uit een jachtgeweer in het lichaam heeft. Het onderzoek wijst echter niet uit dat dit komt doordat de kleine zwaan moeilijk is te onderscheiden van de knobbelzwaan. De meest waarschijnlijke oorzaak voor de aangetroffen hagel is illegale jacht, ergens op de trekroute tussen het broedgebied in Siberië en de overwinteringsgebieden in West-Europa.

Binnen Zuid-Holland zijn er diverse Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen voor de kleine zwanen en waar de kleine zwanen dan ook met rust worden gelaten. Op dit

moment zien wij geen noodzaak om in Zuid-Holland extra beschermingsmaatregelen te treffen.

Den Haag, 12 november 2019

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit